

عربی دهم

الدَّرْسُ السَّادِسُ

﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ﴾

﴿مِنْهُ ذِكْرًا﴾ الْكَهْفُ: ٨٣

و از تو درباره ذوالقرنین می پرسند، بگو یادی از او بر شما
خواهم خواند.

تهیه و تدوین

مهندس حسین خلیلی

كَانَ ذَوَالْقَرْنَيْنِ مَلِكًا عَادِلًا مَوْحِدًا قَدْ أَعْطَاهُ اللَّهُ الْقُوَّةَ، وَ كَانَ يَحْكُمُ مَنَاطِقَ وَاسِعَةً.
ذوالقرنین پادشاه عادل و یکتاپرستی بود که خداوند به او قدرت بخشیده بود، و بر مناطق زیادی حکمرانی می‌کرد.

ذُكِرَ اسْمُهُ فِي الْقُرْآنِ.
نامش در قرآن یاد شده است.

لَمَّا اسْتَقَرَّتِ الْأَوْضَاعُ لِذِي الْقَرْنَيْنِ، سَارَ مَعَ جُيُوشِهِ الْعَظِيمَةِ نَحْوَ الْمَنَاطِقِ
زمانی که شرایط برای ذوالقرنین استقرار یافت (آرام و تحت کنترل شد)، با سپاه بزرگش به سمت مناطق غربی رفت

الْغَرَبِيَّةِ يَدْعُو النَّاسَ إِلَى التَّوْحِيدِ وَ مُحَارَبَةِ الظُّلْمِ وَ الْفَسَادِ. فَكَانَ النَّاسُ يُرْحَبُونَ بِهِ فِي
درحالیکه مردم را به یکتاپرستی و جنگ با ظلم و فساد دعوت می‌کرد. مردم به او در

مَسِيرِهِ بِسَبَبِ عَدَالَتِهِ، وَ يَطْلُبُونَ مِنْهُ أَنْ يَحْكُمَ وَ يُدِيرَ شُؤْنَهُمْ، حَتَّى وَصَلَ إِلَى مَنَاطِقِ
مسیر حرکتش به دلیل عدالتش خوش آمد می‌گفتند، و از او می‌خواستند که (بر آنها) حکمرانی و کارهایشان را اداره کند.
تا اینکه رسید به مناطقی که

فِيهَا مُسْتَنْقَعَاتٌ مِيَاهُهَا ذَاتُ رَائِحَةٍ كَرِيمَةٍ. وَ وَجَدَ قُرْبَ هَذِهِ الْمُسْتَنْقَعَاتِ قَوْمًا مِنْهُمْ
در آن مرداب‌هایی بود که آب‌های آنها بوی بدی داشتند. و نزدیک این مرداب‌ها قومی را یافت که

فَاسِدُونَ وَ مِنْهُمْ صَالِحُونَ. فَخَاطَبَهُ اللَّهُ فِي شَأْنِهِمْ، وَ خَيْرُهُ فِي مُحَارَبَةِ الْمُشْرِكِينَ
بعضی‌شان فاسد و بعضی‌شان درستکار بودند. پس خداوند او (ذوالقرنین) را در مورد آنها مورد خطاب قرار داد و به او در
جنگ با مشرکین فاسد

الْفَاسِدِينَ أَوْ هِدَايَتِهِمْ. فَاخْتَارَ ذَوَالْقَرْنَيْنِ هِدَايَتَهُمْ.
یا هدایت آنها اختیار داد، پس ذوالقرنین هدایت آنها را برگزید.

فَحَكَمَهُمْ بِالْعَدَالَةِ وَ أَصْلَحَ الْفَاسِدِينَ مِنْهُمْ.
پس بر آنها به عدالت حکمرانی کرد و فاسدین آنها را اصلاح کرد.

درس ۶ عربی دهم

ثُمَّ سَارَ مَعَ جُيُوشِهِ نَحْوَ الشَّرْقِ. فَأَطَاعَهُ كَثِيرٌ مِنَ الْأُمَمِ وَاسْتَقْبَلُوهُ لِعَدَالَتِهِ، سپس با سپاهیان‌ش به سمت شرق رفت، بسیاری از امت‌ها از او اطاعت کردند و بخاطر عدالتش از او استقبال کردند.

حَتَّى وَصَلَ إِلَى قَوْمٍ غَيْرِ مُتَمَدِّنِينَ، فَدَعَاهُمْ لِلإِيمَانِ
تا رسید به قومی غیر متمدن رسید پس آنها را به ایمان

بِاللَّهِ، وَحَكَمَهُمْ حَتَّى هَدَاهُمْ إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ.
به خدا دعوت کرد و بر آنها حکومت کرد تا (زمانیکه) آنها را به راه مستقیم هدایت کرد.

وَبَعْدَ ذَلِكَ سَارَ نَحْوَ الشَّمَالِ، حَتَّى وَصَلَ إِلَى قَوْمٍ يَسْكُنُونَ قُرْبَ مَضِيقٍ بَيْنَ جَبَلَيْنِ
بعد از آن به سمت شمال رفت تا به قومی رسید که نزدیک تنگه‌ای بین دو کوه بلند زندگی می‌کردند

مُرْتَفِعَيْنِ، فَرَأَى هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ عَظَمَةَ جَيْشِهِ وَأَعْمَالَهُ الصَّالِحَةَ، فَاعْتَنَمُوا الْفُرْصَةَ مِنْ
پس این قوم بزرگی سپاهش و کارهای درستش را دیدند پس فرصت رسیدن او را مغتنم شمردند

وَصُولِهِ؛ لِأَنَّهُمْ كَانُوا فِي عَذَابٍ شَدِيدٍ مِنْ قَبِيلَتَيْنِ وَحَشِيَّتَيْنِ تَسْكُنَانِ وَرَاءَ تِلْكَ الْجِبَالِ؛
زیرا آنها از (سمت) دو قبیله‌ی وحشی که در پشت آن کوه‌ها زندگی می‌کردند در سختی زیادی بودند؛

فَقَالُوا لَهُ: إِنَّ رِجَالَ هَاتَيْنِ الْقَبِيلَتَيْنِ مُفْسِدُونَ يَهْجُمُونَ عَلَيْنَا مِنْ هَذَا الْمَضِيقِ؛
پس به او گفتند: به راستی مردان این دو قبیله فاسد هستند از این تنگه به ما حمله می‌کنند.

فَيُخْرَبُونَ بُيُوتَنَا وَيَنْهَبُونَ أَمْوَالَنَا، وَهَاتَانِ الْقَبِيلَتَانِ هُمَا يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ.

پس خانه‌هایمان را خراب می‌کنند و اموالمان را غارت می‌کنند و این دو قبیله همان یاجوج و ماجوج هستند.

لِذَا قَالُوا لَهُ: نَرَجُو مِنْكَ إِغْلَاقَ هَذَا الْمَضِيقِ بِسَدِّ عَظِيمٍ، حَتَّى لَا يَسْتَطِيعَ الْعَدُوُّ أَنْ يَهْجُمَ عَلَيْنَا مِنْهُ؛

برای همین به او گفتند: به تو امید داریم که این تنگه را با سدّی بزرگ ببندی، تا دشمن نتواند از آن به ما حمله کند.

وَ نَحْنُ نُسَاعِدُكَ فِي عَمَلِكَ؛ بَعْدَ ذَلِكَ جَاؤُوا لَهُ بِهَدَايَا كَثِيرَةٍ، فَارْفَضَهَا ذَوَالْقَرْنَيْنِ وَ قَالَ: عَطَاءُ اللَّهِ

و ما در انجام دادن کارت کمکت می‌کنیم. بعد از این برای او هدیه‌های بسیاری آوردند، پس ذوالقرنین آنها را رد کرد و گفت: بخشش خدا

درس ۶ عربی دهم

خَيْرٌ مِنْ عَطَاءٍ غَيْرِهِ، وَ أَطْلُبُ مِنْكُمْ أَنْ تُسَاعِدُونِي فِي بِنَاءِ هَذَا السَّدِّ. فَرِحَ النَّاسُ بِذَلِكَ كَثِيرًا.
بهتر از بخشش دیگران است، و از شما می‌خواهم که در ساختن این سد کمک کنید. مردم از این موضوع بسیار خوشحال شدند.

أَمَرَهُمْ ذَوَالْقَرْنَيْنِ بِأَنْ يَأْتُوا بِالْحَدِيدِ وَ النُّحَاسِ، فَوَضَعَهُمَا فِي ذَلِكَ الْمَضِيقِ وَ ذَوَالْقَرْنَيْنِ بِهِمَا دَسْتُور دَاد كِه آهِن وَ مَس بِيَاورِنْد پَس آن دو را (آهن و مس را) در آن تنگه قرار داد و

أَشْعَلُوا النَّارَ حَتَّى ذَابَ النُّحَاسُ وَ دَخَلَ بَيْنَ الْحَدِيدِ، فَأَصْبَحَ سَدًّا قَوِيًّا، فَشَكَرَ الْقَوْمُ الْمَلِكَ
آتش روشن کردند تا مس ذوب شد و در (میان) آهن وارد شد و تبدیل به سدی قوی شد، پس آن قوم از پادشاه درستکار تشکر کردند

الصَّالِحَ عَلَى عَمَلِهِ هَذَا، وَ تَخَلَّصُوا مِنْ قَبِيلَتِي يَا جُوجَ وَ مَا جُوجَ. وَ شَكَرَ ذَوَالْقَرْنَيْنِ رَبَّهُ
به خاطر این کارش و از دو قبیله‌ی یاجوج و ماجوج خلاص شدند و ذوالقرنین پروردگارش را

عَلَى نَجَاحِهِ فِي فُتُوحَاتِهِ.
بخاطر پیروزی در فتوحاتش (کشور گشایی‌هایش) شکر کرد.

x ✓

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

۱- أَمَرَ اللَّهُ ذَا الْقَرْنَيْنِ بِمُحَارَبَةِ الْمُشْرِكِينَ الْفَاسِدِينَ أَوْ إِصْلَاحِهِمْ. ✓

خداوند به ذوالقرنین دستور به جنگ یا اصلاح مشرکین فاسد داد.

۲- سَارَ ذَوَالْقَرْنَيْنِ مَعَ جِيُوشِهِ نَحْوَ الْجَنُوبِ، يَدْعُو النَّاسَ إِلَى التَّوْحِيدِ. x

ذوالقرنین همراه سپاهیان‌ش به سمت جنوب رفت درحالی‌که مردم را به توحید دعوت می‌کرد.

۳- قَبِلَ ذَوَالْقَرْنَيْنِ الْهَدَايَا الَّتِي جَاءَ النَّاسُ بِهَا. x

ذوالقرنین هدایایی که مردم آوردند را قبول کرد.

۴- بَنَى ذَوَالْقَرْنَيْنِ السَّدَّ بِالْحَدِيدِ وَ الْأَخْشَابِ. x

ذوالقرنین سد را با آهن و چوب‌ها ساخت.

درس ۶ عربی دهم

x

۵- كَانَتْ قَبِيلَتَا يَاجُوجَ وَ مَآجُوجَ مُتَمَدَّنَتَيْنِ.

دو قبیله یاجوج و ماجوج متمدن بودند.

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ:

تَرْجِمِ الْآيَاتِ الْمُبَارَكَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْأَفْعَالَ الْمَجْهُولَةَ.

۱- ﴿وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ﴾ الْأَعْرَافُ: ۲۰۴

و هنگامی که قرآن خوانده می شود به آن گوش فرا دهید.

۲- ﴿يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ﴾ الرَّحْمَنُ: ۴۱

گناهکاران با چهره شان شناخته می شوند.

۳- ﴿خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا﴾ النَّسَاءُ: ۲۸

انسان ضعیف آفریده شده است.

التَّمارين

التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟

الإِسْتِقبالُ...

۱- بِمَعْنَى الذَّهَابِ نَحْوَ الضَّيْفِ وَ إِظْهَارِ الْفَرَحِ بِهِ.

به معنی رفتن سوی مهمان و اظهار شادی به او

جَيْشٌ - جمع: جُيُوشٌ

۲- مَجْمُوعَةٌ كَبِيرَةٌ مِنَ الْجُنُودِ لِلدَّفَاعِ عَنِ الْوَطَنِ.

مجموعه ای بزرگ از سربازان برای دفاع از وطن

مُسْتَنْقَعٌ...

۳- مَكَانٌ يَجْتَمِعُ فِيهِ الْمَاءُ زَمَانًا طَوِيلًا.

مکانی که آب در آن به مدت طولانی جمع می شود.

درس ۶ عربی دهم

.....مَضِيقٌ.....

۴- مَكَانٌ بَيْنَ جَبَلَيْنِ.

مکانی بین دو کوه

التَّمْرِينُ الثَّانِي: ضَعُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ. «ثَلَاثُ كَلِمَاتٍ زَائِدَةٌ»

ذَابَ / تَخَلَّصَ / اخْتَارَ / أَصْلَحَ / هَدَى / مُفْسِدُونَ / رَفَضَ / أُسْكِنُ

۱- ﴿مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ﴾ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿

الأنعام: ٥٤

کسی از شما که از نادانی کار بدی انجام دهد و بعد از آن توبه کند و (اعمالش را) اصلاح کند (خدا او را می‌بخشد) به راستی که او آمرزنده‌ی مهربان است.

۲- ﴿وَ اخْتَارَ﴾ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا ﴿ الأعراف: ۱۵۵

و موسی برای دیدار ما هفتاد مرد را از قومش انتخاب کرد.

۳- ﴿رَبَّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ طه: ۵۰

پروردگار ما کسی است که به هر چیزی خلقتش را بخشید و سپس (آن را) هدایت کرد.

۴- ﴿وَايَا آدَمَ أُسْكِنُ﴾ أَنْتَ وَ زَوْجَكَ الْجَنَّةَ ﴿ الأعراف: ۱۹

ای آدم تو و همسرت در جنت ساکن شوید.

۵- ﴿إِنَّ يَأْجُوجَ وَ مَا جُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ الكهف: ۹۴

به راستی (قوم) یاجوج و ماجوج روی زمین (از) فسادکننده‌ها هستند.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ: عَيِّنِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ.

☐	أَقْبَلَ	☐	قَبِلَ	☒	اسْتَقْبَلَ	۱- الْأَمَازِي مِنْ «يَسْتَقْبِلُ»:
☒	يُفَرِّقُ	☐	يَفْتَرِقُ	☐	يَتَفَرَّقُ	۲- الْمُضَارِعُ مِنْ «فَرَّقَ»:
☐	تَغْلِقُ	☒	إِغْلَاقٌ	☐	إِنْغِلَاقٌ	۳- الْمَصْدَرُ مِنْ «أَغْلَقَ»:
☐	إِعْلَمُوا	☐	أَعْلَمُوا	☒	عَلَّمُوا	۴- الْأَمْرُ مِنْ «تَعَلَّمُونَ»:

تماس با مهندس خلیلی

+98-910-930-1019

درس ۶ عربی دهم

- ۵- الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ: يُشَرِّفُ يُضْرِبُ يُلَاحِظُ
- ۶- الْمَجْهُولُ مِنْ يُخْرِجُ: أَخْرَجَ يَخْرُجُ يُخْرِجُ

الْتَّمَرِينُ الرَّابِعُ: تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْأَفْعَالَ الْمَجْهُولَةَ.

۱- ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ الْحَجَّ: ۷۳

ای مردم مثلی زده شد، پس به آن گوش فرا دهید، به راستی کسانی که به (سوی) کسی غیر از خدا شما را دعوت می‌کنند مگسی را نخواهند آفرید.

۲- ﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ الزُّمَرُ: ۱۱

بگو به من دستور داده شد (مامور شده‌ام) که خداوند را بپرستم در حالی که دین (خود) را برای او خالص گردانیده‌ام.

۳- ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ الْبَقَرَةُ: ۱۸۵

ماه رمضان که قرآن در آن نازل شد.

۴- تُغَسَّلُ مَلَابِسُ الرِّيَاضَةِ قَبْلَ بَدَايَةِ الْمُسَابَقَاتِ.

لباس‌های ورزشی قبل از شروع مسابقات شسته می‌شوند.

۵- يُفْتَحُ بَابُ صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ لِلطُّلَابِ.

در سالن امتحان برای دانشجویان باز شد.